



MEDENİYET İNŞASI TÜRKİYE VİZYONU

“Referans Değerler, Kurumlar, Kişiler”

Türkiye 2053



TASAM

TÜRK ASYA STRATEJİK ARAŞTIRMALAR MERKEZİ

TURKISH ASIAN CENTER FOR STRATEGIC STUDIES

tasam.org

turkiye2053.org





STRATEJİK VİZYON BELGESİ (TASLAK) MEDENİYET İNŞASI - TÜRKİYE VİZYONU

“Referans Değerler, Kurumlar, Kişiler”

(Türkiye)

SUNUM

İnsanlık tarihi, aynı zamanda **medeniyetlerin de tarihidir**. Tarih boyunca insan ve insanlık, hayatini ve mevcudiyetini sürdürmek için büyük çaba ve mücadelelerin içinde olmuştur. Her medeniyet, insan doğasının karmaşık yapısından sosyal düzene geçiş arayışının sonucu ve tezahürüdür.

Medeniyete giden yolda ilk oluşturulan sosyal yapı **şehirdir**. Zaten “**medeniyet**” kavramının “şehir” anlamına gelen “**medine**” sözcüğünden türemiş olması da bu gerçeğe işaret eder. Medeniyet; şehirden devlete, devletten “**dünya düzeni**”ne yönelen arayışın sonucu olarak ortaya çıkar. İnsanlığın öteden beri karşılamaya çalıştığı “**özgürlük**” ve “**güvenlik**” ihtiyacı bu süreçler içinde yeni nitelikler kazandıkça farklı medeniyetlerin oluşumunun da önü açılmıştır.

Medeniyetlerin tarih sahnesine çıkması için; **varoluş algısının** tanımlanması, bilgi birikiminin sistemleştirilerek yazıya dökülmesi, ahlaki ve hukuki normların belirlenmesi, yeni nesillere tarih bilincinin aktarılması, şehirlerin ve mekânların bu bilinç ve normlar çerçevesinde yeniden düzenlenmesi ile birlikte siyasi ve ekonomik alanları da kuşatan bir anlayışın ortaya çıkması gerekir. Bir medeniyetin varoluş ve beka unsurları belirlenebilirse şu an ve gelecekte insanlığın refah ve mutluluğu için yapabileceği katkıların tanımlanması da mümkün olur.

Son birkaç asırlık süre içerisinde Batı’da başlayan modernleşme faaliyetleri sonucunda **Batı medeniyeti** en ileri medeniyet olma savıyla tüm diğer medeniyetlere **meydan okumuşsa da**, diğer medeniyetler varlıklarını korumuşlar, hatta küreselleşmenin etkisini artırması ile birlikte varlıklarını daha fazla hissettirmeye başlamışlardır.



Varoluş algısı bakımından **Batı medeniyetinin temel özelliği; doğa ve insanı, varlığın iki ayrı kutbu olarak görüp, sonuçta insan - doğa ilişkisini bir egemenlik ilişkisi haline getirmesidir.** Bu nedenle özne ile nesne arasında tam bir farklılaşma ve dolayısıyla mücadele anlayışı yaygınlaşır. **Son tahlilde “medeni” insan, bütün üretim ve tüketim kalıplarında ve toplumsal oluşumlarda çılgınlık derecesine varan bir mücadelenin içine savrulmuştur.**

Anadolu merkezli medeniyet anlayışının varoluş algısı Yunus Emre’nin “Yaradılanı hoş gördüm Yaradan’dan ötürü” sözü ile Şeyh Edebali’nin “İnsanı yaşat ki Devlet yaşasın” sözünde somutlaşmıştır. Bu önermelere dayalı bir medeniyet algısı; günümüz dünyasında insanlığa karşı işlenen suçlardan çevresel bozulmaya varıncaya dek baş edilmesi gereken pek çok sorunun çözümüne hareket noktası oluşturma potansiyeline sahiptir.

Devlet ile toplum arasındaki ilişkilerin ekonomik çıkar anlayışına göre değerlendirildiği, etik ve ahlaki değerlerin önemini kaybettiği günümüzde; Anadolu’da somutlaşan medeniyet anlayışındaki **“varlık, insan ve adalet”** algısının yeniden canlandırılmasına duyulan ihtiyaç her geçen gün daha da derinden hissedilmektedir. **Böylece “öteki” ile bir arada yaşamının sırrı bir kez daha anlaşılacak, tüm toplumsal kesimlerin birlikte özgür, güvenli, huzur ve refah içerisinde olmasının önündeki engeller kaldırılmış olacaktır.**

Türkiye dinamik küreselleşme ve medeniyetler arası etkileşim sürecinde kendine özgü ve son derece önemli bir konuma sahiptir. Afrika, Asya ve Avrupa kıtalarının en uygun noktasında merkezî bir coğrafyaya sahip olan Anadolu coğrafyası, kadim insanlık birikiminin en renkli ve en kalıcı şekilde somutlaştığı ve iz bıraktığı bir medeniyetler arası etkileşim havzasının üzerindedir. Kapsamlı modernleşme deneyimi ile özel bir birikime sahip olmuştur. Bu yönüyle Türkiye; **Doğu - Batı, gelenek - modernite, ekonomi - politika anlamında da Kuzey - Güney gerilimlerini doğrudan yansıtan** ve en kapsamlı şekilde yaşayan ülkelerin başında gelmektedir.

Türkiye’nin kültürel anlamda **Doğu’nun kadim hikmeti ile Batı’nın rasyonel düşünce geleneğini, Kuzey’in ekonomik üretkenliği ile Güney’in küresel adalet arayışını** birlikte içselleştirerek tarih sahnesine taşıma kabiliyetine sahip nadir ülkeler arasında özel bir yeri vardır. Bu konum medeniyet bağlamında Türkiye’nin büyük bir açılımın öncüsü olmasını sağlayabilir. **Bu dinamik dönüşüm sürecini doğru anlamak, yorumlamak ve yönlendirebilmek için farklı yöntemler ve stratejiler geliştirilmesi gerekmektedir.**



AMAÇ VE GEREKÇE

Toplumun bütün kurumları, özellikle de düşünce kuruluşları mevcut zemin ile gelecek arasında bağlantı kurulması için vizyon geliştirmeli ve uygulamada medeniyet mensuplarının bu sürece uyum sağlamasının düşünsel temelini oluşturmalarıdır. **Bunun için yapılması gereken ilk iş; kendi medeniyet birikimimizin sağlamlığına ve zenginliğine olan güvenin tazelenmesi, kimliğe dair kuşuların ortadan kaldırılması, toplum ile devlet arasında medeniyet anlayışı noktasındaki bağların güçlendirilmesi, sonuçta tüm insanlığın yararına düşünce üretilmesi ve bu yöndeki toplumsal vizyonun geliştirilmesidir.**

Bu amaçla Anadolu merkezli kurucu değerlerin, öncülerin ve eserlerinin daha iyi tanınmasına dönük faaliyetler yoğunlaştırılmalıdır. Bu bağlamda tüm kadim ve modern medeniyet havzaları ile doğrudan bağlantılı olan Anadolu, eşsiz ve tüm dünyaya ışık tutacak bir birikime sahiptir. 21. yüzyılın düşünce ve bilim önderlerinin yetişmesine özgün ve verimli katkı sağlamanın tek yolu budur. İnsanların tarihten koptuğu ve gelecek kaygılarından uzaklaştığı, diğer bir ifade ile zaman ve mekân ilişkilerinin sorunlu hale geldiği günümüz tüketim çağında **kaynaklar hızla tükenmektedir.** Tüketim çılgınlığına bir son verilmemesi durumunda, doğal yollardan milyonlarca, belki de milyarlarca yılda sentezlenmiş ve depolanmış olan fosil yakıtların sadece bir ya da birkaç yüzyıl içerisinde tükeneceği yönündeki öngörüler bunun en bariz delilini teşkil etmektedir.

Modernite ile birlikte çevre krizleri yaşanırken, "insan doğaya egemendir" önermesi de özgürlüğe ulaşma adına varoluşsal güvenliği yok eden bir çelişkiye dönüşmüştür. Modern olmanın temel kriterlerinden biri gibi sunulan bu yaklaşım, doğayı sömürülecek ve sorumsuzca egemen olunacak tükenmez bir kaynak gibi görerek evrensel varoluşu tehdit eden çevre felaketlerinin önünü açmıştır. İnsanlar arası ilişkilerdeki rekabetin parametreleri ise temelde kimin hangi doğa unsurları üzerinde egemen olacağı ile ilgilidir. Aynı şekilde genetik bilimindeki gelişmelerin ve klonlama faaliyetlerinin arttığı, kimyevi ve radyoaktif maddelerin kullanımının yaygınlaştığı, çevre sorunlarının gittikçe içinden çıkılmaz bir hâl almaya başladığı günümüzde **"insan"ın tanımı, varoluşsal güvenlik ve özgürlük açısından yeni boyutlar kazanmıştır.**



Öte yandan, **modern teknolojinin kontrolsüz kullanımı** telafisi imkansız pek çok çevre sorununu da beraberinde getirmektedir. **Tüketim kalıplarında ciddi sağlıklı değişim gerçekleştirilemediği takdirde gelecek nesillere pek de yaşanabilir bir dünya bırakamayacağımız anlaşılmaktadır.**

Ayrıca, mevcut tüketim kalıpları sosyal statülerin tüketim gücü üzerinden belirlenmesine neden olmakta ve bu da temel medeniyet değerlerinin anlamsızlaşmasına ve toplumsal çözülmeye neden olmaktadır. Bu tür sorunların çözümü sadece yeterince derin ve nitelikli bir medeniyet anlayışının yeni nesillere kazandırılması ile mümkün olabilecektir. Böylesi bir anlayışın nüveleri Anadolu medeniyet birikiminde mevcuttur.

Teknolojik gelişmelerden kaynaklanan sorunlar, sanayileşme ve şehirleşme sorunları; enerji, su ve çevre sorunları, medeni değerlerin korunması ve yaşatılması noktasında ciddiyetle ele alınmalı, yeniden değerlendirilmeli ve bu konuda uygun politikalar geliştirilmelidir. Şehir planlaması, su güvenliği, enerji güvenliği, çevre güvenliği vb. alanlardaki yaklaşımların böyle bir bakış açısı ile yeniden değerlendirilmesi gerekmektedir.

Burada anlatılmaya çalışılan sorunlar, kapitalist ekonomik büyüme arayışının hem nedeni hem de sonucudur. Yani gerekli önlemler alınmadığı takdirde mevcut sorunlar bir sarmal halinde büyüyecek ve kısa zamanda daha da içinden çıkılmaz bir hâl alacaktır. **Dengesiz nüfus hareketleri ile sağlık ve iklim sorunları her geçen gün daha da kaygı verici boyutlar kazanmaktadır.** Tüm bu sorunların çözümü ise medeniyet temelli köklü çözüm arayışlarını zorunlu kılmaktadır.

Teknolojik gelişmeler ve günümüz tüketim kültürü arasındaki yoğun etkileşim sonucunda **insanların tatminsizlik** duyguları daha da derinleşmekte, sınır tanımayan bir hırsla sahip bireyler kısa yoldan zengin olma ve daha fazla tüketme hayalleri ile mafyatik ya da terörist yapılanmalara daha fazla ilgi duymaya başlamaktadırlar.

Siber terör, siber güvenlik gibi kavramların gelişmesi; para, insan, uyuşturucu vb. kaçakçılık bağlamında **uluslararası mafya örgütlenmelerinin ve faaliyetlerinin** görülmemiş düzeyde artması, aşırı hırslı kişilerin amaçlarına ulaşmak için her türlü yolu mübah görmeye başlamalarının ve bu durumun geniş kitleler nezdinde yaygınlık kazanmasının bir sonucudur.



Teknik iç, dış ve uluslararası güvenlik önlemleri ile bu soruna köklü çözüm getirmek imkânsızdır; **uzun soluklu medeniyet projelerinin hayata geçirilmesi bu bağlamda kaçınılmaz bir zorunluluktur.** Günümüzde Çin başta olmak üzere Asya ülkelerinin devlet kapitalizmi ve ucuz iş gücü gibi faktörlere dayalı olarak yükselişe geçmesi Batılı ülkelerin rekabet gücünü sarsmış ve bu ülkelerde sosyal güvenlik politikalarının gözden geçirilmesini zorunlu hale getirmiştir. Bu noktada **devletin yükünü azaltan sivil sosyal ağların güçlendirilmesi ve vakıflar gibi özgün medeniyet kurumlarının işlevsel hale getirilmesi** gerekmektedir.

Günümüzde ülkeler bir takım meydan okumalarla karşı karşıyadır. Bunların başında **mikro milliyetçilik eğilimleri** gelmektedir. Bazı ülkelerde veya bölgelerde etki alanlarını genişletmek isteyen dış güçler buralardaki mikro eğilimleri milliyetçi akımlara dönüştürüp kullanma yoluna gitmektedirler. Maalesef pek çok devlet tarafından uygulanan politikalar meşruiyet aşınmasına neden olmakta ve bu da mikro milliyetçi akımlar üzerinde merkezkaç etkisi meydana getirmektedir.

Son dönemde bazı ülkeler bu tür sorunlarla baş etmek için 20. yüzyılda alışlagelmiş **liberal/kapitalist ve komünist/sosyalist devlet modelleri arasında “sosyal demokrasi” ya da “liberal ekonomi, komünist yönetim”** gibi yeni sentezler geliştirmektedir. Bu da zamanla değişen koşulların medeniyet tasavvuru üzerinde yeniden düşünülmesi gerektiğini ortaya koymaktadır.

Öte yandan, dünyadaki bu olumsuz manzara karşısında ortaya çıkan rahatsızlıklar bir diğer uçtaki “gayri meşru” oluşumların gelişmesi ve yaygınlık kazanması için zemin hazırlamaktadır. Ulus devletlerin mevcut sorunlar karşısında çaresiz kalması **ülke içinde ya da uluslararası düzeyde devlet dışı aktörlerin** hızla çoğalmasına neden olmaktadır. Mali ve Somali gibi Afrika ülkelerindeki hareketler bunun en bariz delilidir.

Uluslararası alanda alınan önlemler bu tür sorunların çözümü için yeterli olmamaktadır. Hatta bazen sorunu çözmek isteyen tarafların yönelimleri ve imajları çözümü daha da imkânsız hale getirebilmektedir. Bu tür sorunların kalıcı biçimde çözümü de tarafların tarih ve medeniyet birikimlerinden azami derecede istifade eden insani yaklaşımlar sayesinde mümkün olabilecektir.



Günümüz şehirlerini sadece modern devletin merkezi ve mekanik politikaları ile biçimlendirme noktasında ısrar etmek, sosyal güvenlik ve genel güvenlik başta olmak üzere ekonomik, sosyal, mimarî vb. pek çok alanda uzun vadede çözümlenmesi imkânsız sorunlara yol açmaktadır.

Bu noktada insanî ve etik değerleri ön plana çıkararak şehirleri daha yaşanabilir yerler hâline getirecek yaklaşımlara ihtiyaç bulunmaktadır. Şehirleri yaşanılır ve müreffeh hale getirilememiş bir medeniyetin evrensel düzeyde hüsnek kabul görmesi ve oluşmakta olan dünya düzenine anlamlı bir katkı sunması beklenemez.

Zaman ve mekân faktörleri açısından bakıldığında medeniyetlerin ortaya çıkması, yayılması, biçimlenmesi ve varlığını koruması bağlamında **manevî mekânların ve vakıflar gibi sosyal kurumların** son derece ehemmiyetli bir yeri vardır. Yine bu bağlamda tarihte iz bırakan **önemli şahsiyetlerin ve kanaat önderlerinin** de ehemmiyeti pek büyüktür.

Bir medeniyetin varlık anlayışı çerçevesinde ortaya çıkan **tevekkül, iyi komşuluk, sabır** vb. erdemler zaman içerisinde o medeniyetin koruyucu kaleleri haline dönüşmekte ve devlet - toplum ilişkileri belirleyici rol oynamaktadır. Dolayısıyla, medeniyetleri medeniyet yapan **şahsiyetlerin, değerlerin ve mekânların** tanıtılması, yaşatılması ve korunması gerekmektedir.

Tamamlayıcı güç olarak **düşünce kuruluşlarının ve STK'ların** daha aktif bir biçimde devreye sokulması, devlet imajının sağlamaştırılması, toplum - devlet ilişkilerinin sağlıklı hale getirilmesi ve **devletin toplum nezdinde meşruiyetinin güçlendirilmesi** gerekmektedir.

Değerler İnşası genel başlığı altında atılacak adımlar, Türkiye'nin 21. yüzyılda insani gelişmişlikte ön sıralara çıkabilmesi, bölgesel ve küresel etkinliği ve saygınlığı üzerinde önemli bir rol oynayacaktır. "Medeniyet İnşası | Türkiye Vizyonu" çalışmalarının; Anadolu merkezli medeniyet birikiminin tarihî temellerini ve öz niteliklerini ortaya koyarak Türkiye ile dünyanın geleceğine dair yeni bir medeniyet perspektifine stratejik katkı sağlaması öngörülmüştür. Değerler İnşası olmadan gelen refah ve gücün yozlaşma getireceği ön kabulünden hareketle, Ülke'nin medeniyet değerlerinin güncel yorumları ve Ülke'nin bu yorumları kurumsal temsil yeteneği temel odak noktası olarak kabul edilmektedir. Söz konusu başlık kapsamında çok boyutlu geniş bir çalışma planı hazırlanmıştır



Son tahlilde; **güçlü eleştirel düşünce dinamiklerinin ürettiği kesintisiz inovasyonla kamu yönetimi, şirketleri, şehirleri, sosyal ve kültürel dokusu güç ve adalet temelinde markalaşmış, insani gelişmişlikte öncü bir ülke olarak tüm dünyada insanların “Ben Türkiye’de Yaşamak İstiyorum”** diyebilecekleri bir **hayat alanı inşasına** stratejik katkıda bulunmak, yürütülecek çalışmaların temel referansıdır.

Ana Tema

Referans Değerler, Kurumlar, Kişiler

Alt Temalar

Medeniyetler ve Medeniyetler Arası Etkileşim

Medeniyet İnşası Türkiye Vizyonu | Referans Değerler

Medeniyet İnşası Türkiye Vizyonu | Referans Kurumlar

Medeniyet İnşası Türkiye Vizyonu | Referans Kişiler

Medeniyet İnşası Türkiye Vizyonu | Marka Şehirler

Medeniyet İnşası Türkiye Vizyonu | Marka Şirketler - Üretim Modelleri

Medeniyet İnşası Türkiye Vizyonu | Eleştirel Düşünce Dinamikleri/Kurumları

Medeniyet İnşası Türkiye Vizyonu | Sanat ve Estetik

Kültür Diplomasisi ve Turizm: Ürünler, Modeller ve Yeni Stratejiler

SÜREÇ

TÜRKİYE 2053 PROJESİ

Millet Hafızası ve Devlet Aklının bize bıraktığı miras ve tarihî misyon, İstanbul’un Fethinin 600. yıldönümü olan 2053 yılı için - tıpkı Cumhuriyetin 100. yıldönümü olan 2023 için olduğu gibi - hedefleri bugünden belli bir vizyon oluşturulmasını ve bu hedeflere ulaştıracak stratejilerin belirlenerek, politikaların uygulanmasını zorunlu kılmaktadır. **Türkiye 2053** Projesi; Fethin 600. yıldönümü olan 2053 yılında Türkiye’nin olması gereken yer ve hedeflerle ilgili kamu üst bürokrasisine, STK’lara ve kamuoyuna yönelik çok boyutlu stratejik özel eğitim ve etkileşim faaliyetleri formatında şekillenen bir çerçeve program olarak tanımlanmaktadır.

TASAM tarafından Ülkemizde ilk kez olmak üzere 9 yıldır sürdürülen “Türkiye’nin Stratejik Vizyonu 2023” Projesi’nin yeni aşaması niteliğindeki **Türkiye 2053** Projesi yaklaşımındaki temel fark, katılımcı süreç inşasıdır. Bu süreç, Proje sonunda ortaya çıkacak nitelikli belge ve raporlardan daha önemlidir.



Türkiye 2053 Projesi kapsamında gerçekleştirilecek çok boyutlu etkinliklerde Türkiye'yi "**Güç ve Adalet**" perspektifinde ideallerine taşıyacak vizyon ve hedefler ile bu hedeflere ulaşmada kullanılması gereken stratejiler ve politikalar tartışmaya açılacaktır.

Makro temelde "Yeni Devlet Doğası", "Uluslararası İlişkiler", "Uluslararası Güvenlik", "İç Siyaset", "Ekonomi", "Eğitim Bilim ve Teknoloji", "Kültür" başlıklı 7 ana tema üzerine inşa edilen **Türkiye 2053** projesi kapsamında odaklanılacak öncelikli stratejik lokomotif sektörler; "Tarım, Gıda ve Hayvancılık", "Güvenlik, Savunma ve Savunma Sanayii", "Sosyal Politikalar ve Sivil Toplum", "Mesleki Eğitim, Sanayi ve Yüksek Teknoloji", "Finans, Bankacılık ve Kalkınma", "Enerji ve Nükleer Teknoloji", "Kamu Yönetiminde İnovasyon ve İnsani Kalkınma", "Turizm, Çevre, Şehircilik", "Otomotiv, Lojistik, Ulaşım", ve "Sağlık ve Sosyal Güvenlik" olarak belirlenmiştir.

"DEĞERLER İNŞASI" | MEDENİYET İNŞASI - TÜRKİYE VİZYONU

"Değerler İnşası" başlığında yapılacak çalışmalar Proje'nin üçüncü ve son aşamasını oluşturmaktadır. Değerler İnşası olmadan gelen refah ve gücün yozlaşma getireceği ön kabulünden hareketle, Ülke'nin medeniyet değerlerinin güncel yorumları ve Ülke'nin bu yorumları kurumsal temsil yeteneği temel odak noktası olarak kabul edilmektedir. Bu doğrultuda atılacak adımlar Türkiye'nin 21. yüzyılda **insani gelişmişlikte ön sıralara çıkabilmesi**, bölgesel ve küresel etkinliği ve saygınlığı üzerinde önemli bir rol oynayacaktır.

Gerçekleştirilecek çalışmalar Anadolu merkezli medeniyet birikiminin tarihsel temellerini ve öz niteliklerini ortaya koyarak Türkiye ile dünyanın geleceğine dair yeni bir medeniyet perspektifi geliştirmek üzere akademik tartışma ortamı oluşturmayı amaçlamaktadır.

Son tahlilde; **güçlü eleştirel düşünce dinamiklerinin ürettiği kesintisiz inovasyonla kamu yönetimi, şirketleri, şehirleri, sosyal ve kültürel dokusu güç ve adalet temelinde markalaşmış** bir ülke olarak tüm dünyada insanların "**Ben Türkiye'de Yaşamak İstiyorum**" diyebilecekleri bir **hayat alanı inşasına** stratejik katkıda bulunmak, yürütülecek çalışmaların temel referansıdır.

ETKİNLİKLER (TASLAK)

Yöntem

Tümevarım, katılımcılık ve uzmanlaşma



Hazırlık Çalıştayı (Genel)

Referans Değerler, Kurumlar, Kişiler

Akil Kişiler Kurulu Toplantıları

Proje'nin Bilim Kurulunun üst çatısını teşkil eden Akil Kişiler Kurulu'nun birikim ve deneyimi ile Medeniyet İnşası konsepti ve vizyonuna yön vermek üzere gerçekleştirilecektir.

Çalıştaylar

Alt temalara paralel çok taraflı çalıştaylar düzenlenecektir.

Marka Şehir Toplantıları

Medeniyet/marka potansiyelinde iddialı illerimizde gerçekleştirilecektir.

Marka Şehir Konsept Belgeleri/Raporları

Medeniyet/marka potansiyelinde iddialı illerimiz için hazırlanacaktır.

Medeniyet İnşası - Türkiye Vizyonu Uluslararası Kongresi (2 Gün)

Resmî ve sivil düzeyde her disiplinden geniş katılımı gerçekleştirilecektir.

Marka Şirket/Üretim Modeli Toplantıları

Etik/Medeniyet perspektifinde Marka/Şirket Üretim Modeli iddiası olan kurumlarımızla gerçekleştirilecektir.

Marka Şirket/Üretim Modeli Raporları

Etik/Medeniyet perspektifinde Marka/Şirket Üretim Modeli iddiası olan şirketlerimizle ilgili hazırlanacaktır.

Karar Alıcılara Briefing Toplantıları

Çalışmaların gidişatı ve sonuçları resmî makamlara brif şeklinde sunulacaktır.

Araştırma Projeleri ve Raporlarının Hazırlanması

Alt temalara paralel hazırlanacaktır.

Diğer Akademik Çalışmalar

Medeniyet Raporu, Kitap, Makale, Tez vb. Akademik Çalışmalar ile Güncel Türkiye 2053 Ana Belgesi'nin Yayınlanması, TV Programları, Medya Konferansları gerçekleştirilecektir.

İNSAN KAYNAĞI ENVANTERİ

Medeniyet İnşası - Türkiye Vizyonu Projesi | Bilim Kurulu

Prof. Dr. Adnan ÖMERUSTAOĞLU, Üsküdar Üniversitesi, İTBF Felsefe Bölüm Başkanı

Prof. Dr. Ahmet Şinasi İŞLER, Uludağ Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Dekanı



- Prof. Dr. Ahmet Ulvi TÜRKBAĞ, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi
- Prof. Dr. Ali Osman GÜNDOĞAN, Muğla Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi
- Prof. Dr. Alparslan AÇIKGENÇ, Yıldız Teknik Üniversitesi Felsefe Anabilim Dalı Başkanı
- Prof. Dr. Bedri GENCER, YTÜ, Fen Edebiyat Fakültesi, Sosyoloji Bölümü Başkanı
- Prof. Dr. Bihterin DİNÇKOL, Genel Kamu Hukuku
- Prof. Dr. Celal TÜNER, Ankara Üniversitesi
- Prof. Dr. Cemal GÜZEL, Bilim Felsefesi, Hacettepe Üniversitesi
- Prof. Dr. Cemil ÖZTÜRK, Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi, İlköğretim Bölümü
- Prof. Dr. Durmuş TEZCAN, Yakın Doğu Üniversitesi
- Prof. Dr. Ekrem DEMİRLİ, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- Prof. Dr. Ergun ÖZSUNAY, İstanbul Kültür Üniversitesi Hukuk Fakültesi
- Prof. Dr. Ergün YILDIRIM, YTÜ, İnsan ve Toplum Bilimleri Böl. Sanat ve Bilim Fakültesi
- Prof. Dr. Ferhat KENTEL, Şehir Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi
- Prof. Dr. Gülfettin ÇELİK, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Rektör Yardımcısı
- Prof. Dr. Halil ZAIM, Fatih Üniversitesi İşletme Bölümü, FUSEM Müdürü
- Prof. Dr. Hasan ALACACIOĞLU, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
- Prof. Dr. Hasan BACANLI, Biruni Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Prof. Dr. Hayati AKYOL, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Prof. Dr. Himmet KONUR, Dokuz Eylül Üniversitesi
- Prof. Dr. İbrahim Ertan EĞRİBEL, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi
- Prof. Dr. İbrahim S. CANBOLAT, Uludağ Üniversitesi İnegöl İşletme Fakültesi Dekanı
- Prof. Dr. Kenan GÜRSOY, Türkiye Cumhuriyeti'nin Vatikan nezdindeki Büyükelçisi
- Prof. Dr. Mehmet Niyazi ÖKTEM, Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi
- Prof. Dr. Metin BOŞNAK, Uluslararası Saraybosna Üniversitesi
- Prof. Dr. Milay GÖKTÜRK, Denizli Pamukkale Üniversitesi
- Prof. Dr. Necdet TOSUN, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
- Prof. Dr. Osman DOĞRU, İnsan Hakları, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi
- Prof. Dr. Rahmi KARAKUŞ, Sakarya Üniversitesi Öğretim Üyesi
- Prof. Dr. Recai COŞKUN, Sakarya Üniversitesi
- Prof. Dr. Sedat AYBAR, Aydın Üniversitesi Öğretim Üyesi
- Prof. Dr. Şaban KAYIHAN, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi Özel Hukuk
- Prof. Dr. Temel ÇALIK, Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Prof. Dr. Vamık VOLKAN, Virginia Üniversitesi Zihin ve İnsan İlişkileri Merkezi, ABD
- Prof. Dr. Yusuf OĞUZOĞLU, Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü
- Doç. Dr. Fulya BAYRAKTAR, Dokuz Eylül Üniversitesi Felsefe Bölümü
- Doç. Dr. Murat AŞICI, Marmara Üniversitesi Eğitim Fakültesi
- Doç. Dr. Mustafa ÇEVİK, Adıyaman Üniversitesi Felsefe Bölümü
- Doç. Dr. Süleyman DOĞAN, YTÜ, Fen Edebiyat Fakültesi, İnsan ve Toplum Bilimleri Böl.



Doç. Dr. Teyfur ERDOĞDU, YTÜ, İnsan ve Toplum Bilimleri Bölümü Öğretim Üyesi

Doç. Dr. Yusuf ADIGÜZEL, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi

Yrd. Doç. Dr. Emek ÜŞENMEZ, İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Öğr. Üyesi

Akademisyen ve Uzmanlar (Son Taslak)

Prof. Dr. Abdullah Ekinci, Harran Üniversitesi Tarih Bölümü Başkanı

Prof. Dr. Ahmet Güner Sayar, Beykent Üniversitesi Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Ahmet Yaşar Ocak, Hacettepe Üniversitesi Tarih Bölümü Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Bayram Ali Çetinkaya, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Burhanettin Duran, İstanbul Şehir Üniv. Siyaset Bilimi ve Ulus. İlişkiler Bölümü

Prof. Dr. Ekrem Buğra Ekinci, Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Erişah Arıcan, Marmara Üniversitesi Bankacılık Sigortacılık Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Eser Karakaş, İktisatçı

Prof. Dr. Esra Hatipoğlu, M.Ü. Öğretim Üyesi, TASAM Başkan Yardımcısı

Prof. Dr. Hüseyin Özgür, PAÜ İİBF Kamu Yönetimi ve Siyaset Bilimi Bölümü Başkanı

Prof. Dr. İhsan Fazlıoğlu, İlahiyatçı Akademisyen

Prof. Dr. İoanna Kuçuradi, Maltepe Üniv, İnsan Hakları Araş.ve Uygulama Merkezi Müd.

Prof. Dr. Kemal Sayar, Psikiyatr, Yazar

Prof. Dr. M. Fatih Andı, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dekanı

Prof. Dr. Mahmut Özdevecioğlu, Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Prof. Dr. Mefail Hızlı, T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı Ankara İl Müftüsü

Prof. Dr. Mehmet Dikkaya, Kırıkkale Üniv. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İktisat Blm.

Prof. Dr. Mehmet Emin Ay, Bursa İl Müftüsü

Prof. Dr. Mehmet Önal, Harran Üniversitesi Arkeoloji Bölümü Başkanı

Prof. Dr. Musa Eken, Sakarya Üniversitesi Rektör Yardımcısı

Prof. Dr. Mustafa Erkal, Hukukçu, Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Mustafa Kaçar, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniv. Bilim Tarihi Bölümü Başkanı

Prof. Dr. Mustafa Kara, Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Nevzat Tarhan, Üsküdar Üniversitesi Rektörü

Prof. Dr. Nilgün Çelebi, Sosyolog, Hacettepe Üniversitesi

Prof. Dr. Osman Can, Hukukçu, Marmara Üniversitesi

Prof. Dr. Recep Şentürk, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi

Prof. Dr. Sabri Orman, İktisat Tarihçisi, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Meclis Üyesi

Prof. Dr. Sadettin Öktem, Yazar, Akademisyen

Prof. Dr. Saffet Köse, İlahiyatçı, Yazar

Prof. Dr. Süleyman Seyfi Öğün, Siyaset Bilimci

Prof. Dr. Tahsin Görgün, İlahiyatçı, 29 Mayıs Üniv. Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü

Prof. Dr. Tahsin Özcan, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi

Prof. Dr. Talip Küçükcan, Marmara Üniv. Orta Doğu Araştırmaları Enstitüsü Müdürü

Prof. Dr. Türkay Dereli, Gaziantep Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Rektör Yardımcısı

Doç. Dr. Abdulhamit Kırmızı, Ankara Üniversitesi Tarih Bölümü

Doç. Dr. Abdullah Özkan, Kamu Diplomasisi Enstitüsü Müdürü, İ.Ü. İlet. Fakültesi Öğr. Ü.

Doç. Dr. Ekrem Demirli, İlahiyatçı, Akademisyen, Yazar

Doç. Dr. Erkan Erdemir, İstanbul Şehir Üniversitesi İşletme ve Yönetim Bilimleri Fakültesi



Doç. Dr. Haşim Şahin, Tarihçi, Sakarya Üniversitesi Fen - Edebiyat Fakültesi
Doç. Dr. Hızır Murat Köse, İstanbul Şehir Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
Doç. Dr. Mehmet Ali Gülpınar, Marmara Üniv. Tıp Fakültesi Tıp Eğitimi Ana Bilim Dalı
Doç. Dr. Osman Bayraktar, İstanbul Ticaret Üniversitesi
Doç. Dr. Sedat Aybar, Kadir Has Üniversitesi Öğretim Üyesi
Doç. Dr. Sinan Canan, Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi
Doç. Dr. Süleyman Faruk Göncüoğlu, Kült. ve Tur. Bak. İstanbul Müzik Müzesi Müdürü
Yrd. Doç. Dr. A. Cihat Kürkçüoğlu, Harran Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü Başkanı
Yrd. Doç. Dr. Aynur Can, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniv. Mühendislik Mimarlık Fakültesi
Yrd. Doç. Dr. Güler Gül, Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Sanat Tarihi
Yrd. Doç. Dr. Hamdi Genç, İktisat Tarihçisi
Yrd. Doç. Dr. Hüseyin Aykut, Sakarya Üniversitesi Felsefe Bölümü Öğretim Üyesi
Yrd. Doç. Dr. İ. Murat Bozkurt, İktisat Tarihçisi, Marmara Üniv.i Orta Doğu Araşt. Ens.
Yrd. Doç. Dr. Lütfi Sunar, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Bölümü
Yrd. Doç. Dr. M. Hilmi Özev, İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi
Dr. Alev Erkilet, Sosyolog, Sakarya Üniversitesi İletişim Fakültesi
Dr. Emek Üşenmez, Arel Üniversitesi Fen - Edebiyat Fakültesi
Dr. Kemal Kaya, TBMM Genel Sekreter Yardımcısı, Teknik İşler Daire Başkanı
Dr. Metin Eriş, İktisatçı
Dr. Mustafa Güler, Harran Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Mimarlık Bölümü Başkanı
Alev Alatlı, Kapadokya Meslek Yüksek Okulu Müdürü ve Yönetim Kurulu Başkanı
Ali Murat Güven, Sinema Yazarı, Yönetmen
Gabriel Akyüz, Süryani Kırklar Kadim Kilisesi Papazı
Gülten Kapıcıoğlu, Mimarı
Hilmi Yavuz, Yazar
İsmail Öz, Sosyolog, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi Araştırma Görevlisi
Lütfi Bergen, Yazar
M. Sabri Koz, Halkbilimci, Öğretmen
Mehmet Fatih Şeker, Medeniyet Üniversitesi Felsefe Bölümü
Muhterem İlgüner, Marka Danışmanı, Yazar
Murat Karasoy, Eğitimci
Nuri Okutan, Merkez Valisi
Saliba Özmen, Deyrulzafaran Manastırı Metropoliti
Serhat Buhari Baytekin, Medeniyet ve Kültür Araştırmaları Merkezi
Süheyb Öğüt, Yeni Şafak Gazetesi Yazarı
Yusuf Kaplan, Yeni Şafak Gazetesi

Taslak belgenin geliştirilmesi için önerilerinizi tavsiye@turkiye2053.org adresine iletebilirsiniz.